αὐτοί — καὶ πέρα, στὰ ψηλὰ βουνά, ὅπου περήφανα στέκονταν κι' ὀρθά, σὰν νὰ ἀναμετριῶνταν μὲ τὸν ἥλιο, κι' ἀπάνω στὸν γαλάζιο καὶ ἠλόχρυσο τὸν οὐρανό, καὶ ἴδιοι, στὶς ἀρμυρίδες καὶ τὰ ἀρμυρείκια καὶ τὶς ρηγανιές, καὶ μέσα στὶς φωλιὲς τῆς γῆς, καὶ τῶν πιὸ μικρῶν ἐντόμων τὴν τρυπίτσα, καὶ μέσα στὶς σπηλιὲς τὶς βαθειές, καὶ στὰ σκοτεινὰ φαράγκια, ὅπου φωλιάζουνε θηρία, κι' ἀπάνω σταῖν δένδραν τ' ἀκρολλώναρα, ποὺ στέκονταν τὰ πουλάκια, σὰν νὰθελε, λέω, ν' ἀπηχήσῃ τὸ φοβερὸ μυστήριο τῆς σημερινῆς ἡμέρας :

Ἐν τῇ γεννήσει σου, σύλληψις ἄσπορος,
ἐν τῇ κοιμήσει σου, νέκρωσις ἄφθορος,
θαῦμα, ἐν θαύματι, διπλοῦν, συνέδραμε,
Θεοτόκε !
Πῶς γὰρ ἡ ἀπείρανδρος, βρεφοτρόφος ἀγνεύουσα,
πῶς δὲ ἡ Μητρόθεος, νεκροφόρος, μυρίζουσα...
....Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν. Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν.

Τελείωσε ἡ λειτουργία.

—Ντούμ ! Ντούμ ! Ντοῦμ - ντούμ ! Ντοῦμ - ντούμ !...

Τὸ νταοῦλι ἄρχισε, μπουμπουνίζοντας τοῦ κόσμου τὰ μυαλά, σὰν ἕνα στοιμπιστῆρι ἀόρατο, ποὺ κοπανάει μέσα στὰ κεφάλια.

Ἀνοιχτῆκαν τὰ φαγητά καὶ τὰ κρασιά κι' οἱ περισσότεροι στρωθῆκανε κοντὰ στὴν ἀκρογιαλιά. Δροσιὰ ἄρχισε νὰ φυσᾶ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Καὶ μαζὺ μὲ τὰ κρασιά, ἄνοιξαν οἱ καϋμοὶ καὶ τὰ λαρύγγια :

Στὴν «Ἀρμυρῆ» τὴν Παναγιὰ
θὰ πάω νὰ προσκυνήσω,
νὰ μὲ βοηθήσ' ἡ χάρι της,
γιὰ νὰ σὲ ἀποχτήσω !...

Ἄξαφνα, δυνατὸ σούσουρο ἀκούστηκε.

—Τί εἶνε ; Τί συμβαίνει ;...

—Τσακώθηκε ὁ Πάνος ὁ Κολιὸς μὲ τὸν Ἀρχοντογιῶργο !...

Ἡ φωνές τους ἀκουγόντουσαν βραχνὲς καὶ δυνατές :

—Ποιὸς εἶνε «καλπουζάνος», μωρὲ ἄτιμε !... Σὲ λίγο ἀντήχησε πάλι ἄλλο τσίρισμα, σὰν νὰ ξεροτηγανιζόταν λάδι στὴ φωτιά :

—Τῆς διχές σου τὶς πομπὲς νὰ ἰδῆς ἐσύ, ὄχι θὰ πῆς γιὰ τὸ δικό μου τὸ κορίτσι !...

Ἦταν ἡ Κωτσολένη, ποὺ πειράχτηκε ἀπὸ μιὰ φράσι τῆς Μαλάμως τοῦ Ἀργύρη.

—Εἰρήνη ἡμῖν ! σηκωνόταν κάπου - κάτου καὶ φώναζε, ἀπὸ πάνω, ὁ παπᾶς. Ἁμαρτία εἶνε σήμερα, μωρὲ παιδιά ; Δὲν φοβόσασε τὴ χάρι της !...

Καὶ καθόταν πάλι, ὑποψέλνοντας :

Δεῦτε ἀνυμνήσωμεν, λαοί,
τὴν μακαρίαν τὴν Παρθένον,
τὴν ἀγνήν....

Ἀπόγεισμα πειά. Οἱ ἴσκιοι γέρνουν, ἡ θάλασσα ἀναταράζεται, ἡ ἀκρογιαλιὰ δέρνεται μὲ τὰ κύματα, τὸ σήμαντρο σημαίνει καὶ τὰ τραγούδια δυναμώνουν :

Δὲν στῶπα 'γώ, μικροῦλα μου,
δὲν στῶπα, χαϊδεμένη,
νὰ μὴν ἐρθῆς στὴν Παναγιὰ
μὲ τὴν ποδιὰ λυμένη !...

—Ντούμπου - ντούμ !... Ντούμπου - ντούμ ! βούιζαν τὰ νταούλια στῶν ἀνθρώπων τὰ μυαλά.

Ἄξαφνα ὁ Κωνσταντῆς ὁ Στραβαρίδας σηκώθηκε, μ' ἕνα κατοστάρικο ποτῆρι γεμάτο κοκκινέλι, ξέχειλα... Ἐγύρισε κατὰ τὴν παρέα τῆς ἄσπρης καὶ ξανθῆς τῆς Μυγδαλιᾶς, ποὺ γλεντοῦσε παρακεῖ, ἀδέρφια καὶ ξαδέρφια, κουμπάροι καὶ συμπέθεροι, καὶ τραγούδησε φωναχτὰ καὶ πονεμένα κι' ἐπιδεικτικά, σὰν νὰ τοὺς προκαλοῦσε :

Ἄχ, Παναγίτσα τῆς Γιαλιᾶς,
καὶ κάνε μου τὴ χάρι,
τοῦ χρόνου ν' ἄφουμε κεριά,
οἱ δυὸ μαζύ, ζευγάρι !...

—Βρὲ σύ, γιὰ ποιὸν τὰ λὲς αὐτά ;

—Ὄχι, βρέ, λάθος κάνεις !...

—Στάσου, βρὲ Μήτσο, τ' εἶν' αὐτά !....

—Μή. Τρύφωνα, γιὰ τὸ Θεό !...

—Γκάτ ! Γκούτ ! Μπάμ !...

—Ὤχ, ὁ ἔρμος κι' ὁ σκότεινος !...

—Συφοράάάάάά μου !....

—Πᾶμε νὰ φύγουμε, μοῦ λέει ὁ γέρο - Τάσσης.

—Γιατί ; Τί συμβαίνει ; Τ' εἶν' αὐτά ;...

—Τί νάναι !... Σήμερα ὅλα τὰ ζωντανὰ καὶ τ' ἄψυχα, ὅλα τὰ ριζωμένα καὶ τὰ φτερωτά, ἀπὸ τὸ πιὸ βαθειὰ μέσα στὴ γῆ σκουλήρι, ὡς τὸ πιὸ μικρὸ χοχλίδι τῆς γιαλιᾶς, μερεύουν καὶ ἡσυχάζουνε στὴ χάρι της !... Μόνο τῶν ἀνθρώπων ἡ κακιές καὶ ἡ καρδιές, οὔτε μερεύουνε ποτέ, οὔτε καὶ ἡσυχία ἔχουν !... Πᾶμε, γιὰ νὰ φύγουμε !...

Καὶ φύγαμε, χωρὶς διάλου νὰ μιλοῦμε καὶ μ' ἕνα βάρος στὴν καρδιά...

Στὴν ἐξοχὴ τὰ νταούλια τώρα εἶχαν πάψει. Τὰ τραγούδια σβύσανε κι' ἀκουγόντουσαν μόνο κάτι σκληρὲς καὶ συρτὲς φρυαστικὲς φωνές !...

Ἔπαιρνε νὰ νυχτώσῃ πειά. Ἦταν καιρὸς ν' ἀποτραβηχτοῦν οἱ ἄνθρωποι, γιὰ νὰ γιομίσουν τὸ εἰρηνικό τους πανηγύρι τὰ θηρία !...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Τὸ δυσκολώτερο πρόβλημα τοῦ κόσμου εἶνε νὰ βρῆς μιὰ καλοκαρδη καὶ καλόγνωμη γυναίκα !... Μ ο ν τ ε

Ἡ γυναίκα εἶνε μιὰ βρωμιά, ἡ ὁποία γεννήθηκε ἀπαγορευμένη. Ρ ο σ σ ω

Τὸ εἰκολώτερο κακὸ γιὰ τὸν ἄνθρω εἶνε ἡ παντρειά. Α. Κ ο ρ ο

Ἐκεῖνος ποὺ μπαίνει κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ γάμου, θάνα διάβολος ἀς τὴ στεργῇ ὅμως τῆς ζωῆς του. Λ α φ ο ν τ α ἰν

Ἡ νύφη ποὺ δὲν ἔχει προῖκα, κρατᾶει ὑπερηφάνεια ἀλλοτα τὸ στόμα της. Β. Ο ὑ γ κ ὼ

Ὁ ἀνύπανδρος δὲν ἔχει πολλὲς σκοπιάρες στὰ κεφάλια του. Ἰ τ α λ ι κ ὴ Π α ρ ο ι μ ι α

Ὅπως εἶνε σήμερα ὁ κόσμος, ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερο δυστύχημα τῶν ἀνθρώπων. Σ α ν - Σ ὶ ρ

Τρισδιστυχισμένος, ἄπιλος πανταχόπτικε κτιστής ... Λ ι ο γ ὲ ν ἡ ς

Ὅταν παίρνουμε ἕνα πρόβλημα μόνον ἀπλοφυΐα, ἡ μετάνοια γιὰ τὴ γνώμη μας ἔρχεται ἀμέσως μετὰ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου. Μ ο λ ὲ ρ ο ς

Τὸ πιὸ φιλόφρον ζῶο τῆς γῆς εἶνε ἡ γυναίκα Σ α ρ σ α ἰ

Κάθε γυναίκα, ἀνάλογα κι' ἡ πιὸ ἄθλια κι' ἡ λογιότερη ἐξίσου, εἶνε σὲ θέσι νὰ ξεγελάσῃ τὸν ἐξυπνότερο καὶ πανηγυρτέρο ἄνθρω τοῦ κόσμου. Λ α ρ ο σ σ α ἰ κ ὼ

Ἡ γυναίκα εἶνε ἡ πρώτη καὶ ἡ τελειοτάτη παραγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ζ ὶ ν ω ν

Ὁλοκληρη ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς μπορεῖ νὰ συνοψισθῆ σὲ τέσσερα μόνον πράγματα : Στὴν πρόγονο, στὴν ἀφρόσυνα, τὴν ἀγάπη καὶ τὸν πόνο. Π α ρ ο ι μ ι ὰ ἡ

Φρόνιμος ἄνθρω εἶνε ἐκεῖνος μόνο, ποὺ ποτὲ δὲν ἄθελε τὴν παρόμοιαν ἐπιστήμη στὰ κόκκινα τῶν γυναικῶν. Σ α κ ρ ὰ τ η ς

Ἡ γυναίκα ἀς ἐρωτεύεται ἀγωνιά μιὰ μονάχα ἡμέρα, ἀς μπορεῖ ὅμως σ' ὅλη τὴ ζωή. Γ. Σ ὶ ν ὴ

Ὁ ἔρωτας εἶνε μιὰ πόρνα ποὺ, τὴν ἄπαιρε ἀς φέρνει ἡ ἀθῶα τοῦ Παραδείσου. Α. Μ ο σ σ ὲ

Ἡ ἀγάπη εἶνε τὸ μόνο αἴσθημα, ποὺ μπορεῖ νὰ κλείσῃ τὰ κενὰ τοῦ χρόνου. Λ α μ ὰ ρ τ η ν

Βλέπεις μὲ φαμπαλὸ ἕνα ἄστρο. Τὸ βλέπεις καὶ τὸ φαντάζεσι γιὰ δυὸ αἰτίες : Γιατὶ φεγγοβολεῖ καὶ γιατὶ εἶνε μυστηριώδες. Ἀλλὰ — πρόσεξε !—κοντὰ σου ἔχεις μιὰ ἄλλη μαρμαρωμένη, ποὺ γλεντᾶει αὐτὴ ἀπὸ τ' ἄστρα, ἕνα ἄλλο μυστήριο, τὴ γυναῖκα !... Λ ε μ π ὲ ν

Τὸ ν' ἀγαπᾶς εἶνε τὸ ἴδιο μὲ τὸ νὰ φτερουγίζῃς πρὸς τὸν Παραδείσο... Ὠ ρ ἰ ω ν

Τίποτε, μὰ ἀπολύτως τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ διαστρεβλώσῃ τὸν ἐρωτευμένο. Ὁ ἐρωτευμένος, ὅταν ἔχει τὴν κολλαράκια, ζητᾶει τὸν Παράδεισο, κι' ὅταν ἔχει τὸν Παράδεισο, θέλει ἀλλοῦ τὴν ἀγάπη ! Ο ὐ ν α μ ο ὺ ν ο

Ὅπως ὁ ἥλιος λιώνει τὸ κερὶ καὶ ἀπαξηραίνει τὴ λάσπη, ἔτσι κι' ὁ ἔρωτας κάνει πιὸ εὐαίσθητες τὶς μαγλάλες καρδιές, ἐνῶ τὶς μαφρὲς τὶς ἀπολυθώνει. Ἀ λ. Δ ο υ μ ὰ ς

Τὸ νὰ ἀπαιτήσῃς ἀπὸ τὴ γυναίκα νὰ πάψῃ ν' ἀγαπᾶ, εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὸ λουλούδι νὰ πάψῃ ν' ἀνθίζῃ. Γ κ ο ὶ τ ε

* * *

Κοπιάζε γιὰ τὴ γυναίκα σου καὶ γιὰ τὸν υἱό σου. Μ. Γ κ ὸ ρ κ υ

* * *

Τὸ καλύτερο κόσμημα στὴ γυναίκα τῆς τὸ χαρίζει ἡ σωστή. Μ. Ν α π ο λ ὲ ὼ ν

* * *

Ἡ ζήλεια τῆς γυναίκας πιστεύει ἀλλοῦνηρο τὸ σπίτι. Π λ ὰ τ ω ν